

CAMPANAR

Desembre 2013 • Número 16

D'ULTRAMORT

entrevista

Josep M. Lladó i Costa

història

Ultramort en la batalla del Ter

REVISTA MUNICIPAL D'ULTRAMORT

TELÈFONS D'INTERÈS

Ajuntament.....	972 76 91 61
Jutjat de Pau.....	972 76 91 61
Consultori mèdic.....	972 76 91 61
Farmàcies: Parlavà.....	972 76 91 29
Verges.....	972 78 00 34
Urgències (CAP la Bisbal).....	972 64 38 08
Programació de visites Hospital Palamós.....	902 07 79 72
Creu Roja (Torroella de Montgri).....	972 76 11 11
Consell Comarcal del Baix Empordà.....	972 64 23 10
Mossos d'Esquadra.....	088
Bombers.....	085
Parròquia (Verges).....	972 78 01 08
Hospital J. Trueta de Girona.....	972 20 27 00
(habitacions).....	972 22 49 55

Urgències (Hospital Palamós)... 972 60 00 03

HORARIS D'INTERÈS

- ⌚ AJUNTAMENT: Dilluns i dimecres de 10 h a 14 h
- ⌚ CONSULTORI MÈDIC:
Medecina general (Dra. Milagros del Pozo):
Dm. 9 h a 10 h i Dv. 10.30 h a 12.30 h
- ⌚ INFERMERIA (Sra. Consol Peracaula):
Dv. 10.30 h a 11.30 h
(Es recomana programar les consultes
al Tel. 972 64 38 08)
- ⌚ RECOLLIDA D'ESCOMBRARIES:
Dil., Dmc. i Dv. a la matinada.
RECOLLIDA DE TRASTOS VELLS (segons necessitats)
DEIXALLERIA MÒBIL 3-4 VEGADES L'ANY
- ⌚ SARFA:

Línia Palafrugell - Figueres

Direcció Figueres
Laborables: 9.26 h, 11.26 h, 15.41 h, 19.11 h

Direcció Palafrugell
Laborables: 12.49 h, 20.34 h

Línia l'Escala - Girona

Direcció Girona
Tots els dies: 10.32 h, 20.17 h
Laborables: 7.17 h, 14.47 h, 17.02 h

Direcció l'Escala
Tots els dies: 9.58 h, 19.43 h
Laborables: 13.43 h, 16.28 h, 18.43 h

2	Serveis
3	Salutació
4	Informació Municipal
5	Activitats
8	Nouvinguts
10	Entrevista
14	Història
18	El viatge
22	Àlbum de fotos
25	Parròquia
26	Opinió
28	Salut
29	Arti i cultura
30	Els més petits
31	Gastronomia

Els continguts i de les opinions expressades als articles signats que es publiquen en aquesta revista, són obra dels seus autors i ni l'Ajuntament d'Ultramort ni Gorbs Comunicació (com a empresa editora) no se'n fan en cap cas ni a cap efecte responsables.
La reproducció total o parcial del contingut d'aquesta publicació per qualsevol mitjà requereix un permís previ per escrit de l'alcaldia d'Ultramort.

EDITA: AJUNTAMENT D'ULTRAMORT
FOTO DE PORTADA: Eduard Noguera. La bicicleta de la seva àvia Mei.
REDACCIÓ I COORDINACIÓ PERIODÍSTICA: Cristina Gallego i Carles B. Gorbs
COMPAGINACIÓ I DISSENY: Martí Riu
PRODUCCIÓ: Gorbs Comunicació
IMPRESSIÓ: Impremta Pagès
DIPOSIT LEGAL: GI-616-98

Amb la col.laboració de:

Diputació de Girona
221 MUNICIPIS

SALUTACIÓ

Arriba el Nadal i ens preparam per viure unes festes entranyables i familiars al costat dels nostres. És en aquesta època, en la qual ens sentim més units i solidaris, que arriba la revista *El Campanar* d'Ultramort, formant part, així, d'aquests moments inoblidables a les nostres llars.

En aquestes pàgines trobareu, com és habitual, informació sobre les activitats i festes celebrades en el darrer any, i també altres temes destacats de caire municipal. A la secció l'entrevista podreu conèixer una mica millor l'única família lituana que viu a Ultramort; i també podreu viatjar a la Provença per descobrir paisatges fantàstics i pintorescs d'aquest territori situat al sud d'Europa, i a només tres horettes de casa. Per altra banda, en Josep Maria Lladó ens explica la seva gran passió, el vol amb globus, i com veu el nostre poble després d'haver participat aquí a nombroses enlairades de globus. A la secció d'història, l'Antoni Montserrat ens remunta a la batalla del Ter de 1694, en la qual el nostre poble va ser escenari, juntament amb altres pobles de l'Empordà, de l'enfrontament entre francesos i castellans. Mitjançant una ressenya bibliogràfica del llibre "La batalla del Ter. 1694", escrit per Ramon Sarobe i Antonio Espino, podreu informar-vos més a fons sobre aquest esdeveniment històric del qual també incloem còpia d'un gravat que està al Museu del Louvre.

Aprofito l'avinentesa per agrair la feina realitzada per part de tots els pagesos i gent que va ajudar, tot i la forta tramuntana, a les tasques d'extinció del foc declarat el passat dia 11 de novembre a la nostra comarca, als voluntaris i veïns de la zona, als servidors públics: Bombers, Mossos d'Esquadra, agents rurals, personal sanitari i Protecció Civil, així com a tots els representants institucionals que van coordinar l'acció contra el foc, i a totes aquelles persones a títol individual, que també van col·laborar de forma desinteressada per extingir aquest desafortunat incendi forestal que va arrasar part del nostre territori i que va amenaçar temeràriament durant dies el nostre pulmó verd al Baix Empordà, el massís de les Gavarres. Evidentment el nostre suport a alcaldes, regidors de la zona per la feina feta i per la cessió d'espais municipals per acollir els afectats. Tota ajuda suma, per petita que sigui, i aquesta va ser una gran tasca que cal destacar i agrair especialment.

També m'agradaria dedicar unes línies a la Maria Lluïsa Coll per agrair-li el seu gran servei al capdavant de la botiga de queviures del poble des de l'any 2000 i que, desafortunadament, fa pocs dies, ha tancat les seves portes.

Ja per acabar, vull desitjar que la llum del Nadal ens il·lumini per superar tots els moments difícils que ens toca viure i agafar forces i il·lusió per afrontar un nou 2014, que desitjo de tot cor que sigui molt millor que l'anterior.

M. Gràcia Serrats i Paretas
Alcaldessa

Ajuntament
d'Ultramort

Punta al coixí, treball realitzat per Maria Paretas.

Que la màgia del Nadal
us ompli de moments entranyables
en aquestes dates tan assenyalades

Bon Nadal!

Al llarg de l'any 2013, l'Ajuntament d'Ultramort ha dut a terme les següents obres i actuacions:

Arranjament, instal·lació de mobiliari urbà i enjardinament de la Plaça de l'església.

En Sergi Pujol i en Genís Punsola que han plantat les flors a les jardineres grans.

Reordenació d'antics desguassos provinents del carrer del Racó a la Plaça Antònia Adroher.

Instal·lació d'una tanca de protecció a una zona del traient en el vial de circumval·lació.

Reparacions de trams de canonades dels serveis de sanejament i aigua pública i reposició del paviment en alguns carrers.

Desbrossament dels marges de trams dels camins del municipi per a la prevenció d'incendis forestals.

Arranjament camins municipals.

Algunes de les diverses obres previstes dins del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC) per a aquest any han quedat ajornades per als exercicis de 2014 i 2015, atès que la Generalitat de Catalunya ha modificat els terminis d'adjudicació de les actuacions incloses a les anualitats 2011 i 2012. Es tracta de la 3a fase de les obres de construcció del centre cívic municipal, la millora del paviment i serveis de diferents carrers i camins, i la pavimentació d'una part la zona esportiva municipal.

Grup de nens que han col·laborat en la plantada de flors.

Festa de Santa Eulàlia 2012

(9 de desembre)

La festa de Santa Eulàlia va comptar, com és habitual, amb la celebració de l'ofici solemne a les 12 h del migdia. La missa va estar presidida pel bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, i la Cobla Cervianenca va ser l'encarregada de fer l'acompanyament musical.

A continuació, tothom va poder gaudir de tres sardanes a la plaça i d'un aperitiu popular.

Ultramort rep la flama del Canigó

Ultramort va rebre la flama del Canigó el passat 23 de juny, dia de la celebració de la revetlla de Sant Joan. Per primera vegada, el poble formava part de la ruta de la costa –un dels diversos recorreguts que coordina l'associació Òmnium Cultural juntament amb l'Associació Flama dels Països Catalans–, mitjançant els quals es visiten més d'un centenar de pobles per encendre les fogueres en el marc d'aquesta festivitat. La ruta de la costa, que va passar per una quinzena de pobles i que enguany arriba a la dinovena edició, va començar des de la Catalunya Nord. Un cop travessat l'Alt Empordà,

va arribar a Ultramort després de passar per Verges i, finalment, va acabar a l'Armentera.

El Museu de la Casa Pairal de Perpinyà és el lloc on hi roman el foc de la flama del Canigó durant tot l'any. És el 22 de juny quan es pren la flama i es puja fins al cim del Canigó. A les dotze de la nit es distribueix la flama entre els voluntaris i assistents, els quals la fan arribar posteriorment a tots els pobles que formen part de les rutes organitzades. És així com es dona el tret de sortida a la nit de Sant Joan.

C/ Figueres, 15 - 17133 ULTRAMORT - Tel. / Fax 972 76 91 01
info@mpalles.com - www.mpalles.com

CONSTRUCCIÓ I MANTENIMENT DE JARDINS
c/ Canigó, 16 - 17111- Vulpellac
Tel. 972 642 939 - Mòbil 629 783 103

Obres i Construccions
Joan Fusté S.L.
Construccions des de 1886

C/Sobrevila, 21
17131 RUIPIÀ (Girona)
T.972.769.139
F.972.767.102

TUV
ISO 9001:2000
www.ocjfuste.com
e-mail:ocjfuste@terra.es

construcció i manteniment de jardins

Carrer Unió, 13 - 17133 ULTRAMORT (Girona)
Tel. 972 76 92 02 - T.M. 661 538 986

Foto Serenó

CASAMENTS - COMUNIONS - ACTES SOCIALS - ESTUDI

Tel./Fax 972 75 83 45
info@serenofotograf.com
www.serenofotograf.com

Carrer d'Elm, 21
17207 Torroella de Montgrò
Girona

Servei Integral de Jardineria

Bi. La Sala, s/n
17133 Foixà
Tel. 678 93 38 72
www.foixavert.com

Festa Major d'estiu (7 de juliol)

La VI concentració de motos clàssiques va donar el tret de sortida a la festa major d'estiu. Els participants van poder gaudir d'un esmorzar i d'una ruta pel poble i rodalies. Com a novetat, la sortida es va fer des del camp d'esbarjo.

En Ferran Cadenet al centre amb la seva dona, la Montse, amb en Roberto Blanch i en Jordi Oliver.

A les 12 h es va celebrar l'ofici solemne a l'Església Parroquial de Santa Eulàlia, amb l'acompanyament musical del grup Samara. Els més petits s'ho van passar d'allò més bé a la tarda amb l'espectacle "Paya Màgia!", a càrrec de la Cia. La Paya, SA. al camp d'esbarjo. La festa va finalitzar amb un sopar popular al restaurant Morales i ball amb el duet format per Joan i Anna.

La família Minkus

En Donatas i l'Irma són de Lituània i resideixen a Ultramort des de l'any 2007. Al poble han format la seva família amb les seves dues filles, l'Skaiste i l'Emilija, de sis i un any d'edat. Tot i que van arribar al poble gràcies a l'oferta d'una feina i amb la idea de quedar-s'hi només durant uns mesos, finalment s'han establert al poble. La família Minkus és l'única de procedència lituana a Ultramort.

A què us dediqueu?

Jo treballo en una granja de porcs i l'Irma es dedica a tenir cura de la casa i les nenes. A Lituània vaig estudiar per fer de paleta, però m'agrada la meua feina. També faig altres treballs puntuals que van sorgint, com arranjaments, obres, tasques de manteniment... a domicili particulars.

Per què vàreu decidir marxar de Lituània?

Per motius de treball. Allà no hi havia molta feina i els sous eren molt baixos, així que vàrem decidir marxar a un altre país. Mai no havíem estat a Espanya, però ens va semblar un bon lloc per provar sort. Jo vaig deixar Lituània ara fa uns set anys, quan jo tenia vint anys i l'Irma vint-i-cinc.

Va ser llavors quan vàreu arribar a Ultramort?

No, abans d'arribar aquí vàrem estar treballant un any a València, en la recollida de la fruita. Va ser allà on ens vàrem conèixer.

La família Minkus a la casa d'Ultramort.

La família Minkus és l'única de procedència lituana que hi ha al poble

No us coneixíeu abans, a Lituània?

No, va ser a Espanya, al camp: érem companys de treball. És curiós, però després vàrem saber que les nostres famílies eren veïnes a la nostra ciutat, a Lituània, és a dir, que havíem crescut molt a prop, a unes cases de distància, però tot i així no ens havíem vist mai...

Us vàreu haver d'esforçar molt per adaptar-vos lluny del vostre país?

Sempre costa una mica adaptar-te a un nou país, pels costums i la cultura. També vàrem haver d'aprendre l'idioma. Vaig aprendre castellà a la feina i encara estic aprenent català, però sincerament, em sembla una mica més difícil. L'Irma els parla una mica menys que jo, però a poc a poc anem millorant. Les meves filles sí que parlen català, la gran va a l'escola de Verges. I la petita l'any vinent anirà a l'escola bressol.

Les filles, Skaiste i Emilija, en una de les visites a Lituània.

"Ens agrada tot d'Ultramort, ens sembla un bon lloc per viure-hi i veure créixer les nostres filles"

Per quin motiu vàreu decidir venir a Ultramort?

Quan ja portàvem un any a València, un dia em va trucar un amic que treballava en aquesta zona i em va dir que havia trobat una feina per a mi en una granja. Així que vàrem decidir deixar la nostra vida a València i venir a provar i aquí estem, sis anys després. Vàrem venir l'any 2007, per tant, ja fa uns sis anys que vivim a Ultramort.

El casament d'en Donatas i l'Irma, celebrat el 29 de setembre de 2012, a Lituània.

GORBS

Comunicació - Edicions

629 151 930 · cgorbs@gorbs.cat

www.gorbs.cat

Com va ser la vostra arribada al poble?

No coneixíem la zona ni el poble, vàrem anar una mica a l'aventura. Al principi fèiem poca vida al poble perquè sempre estava a la granja, no coneixíem a gairebé ningú. Però el poble ens va agradar molt, ens permet fer una vida senzilla i tranquil·la. La nostra vida aquí és molt diferent de la de Lituània, allà vivíem en una ciutat molt gran.

I aquí heu format una família...

Sí, aquí hem tingut les nostres dues filles. Gràcies a elles també vàrem anar coneixent gent del poble, sobretot pares i mares. Això ens va facilitar bastant fer noves amistats. La convivència amb els veïns és cordial i estem molt contents perquè cada any hi ha més nens, ens sembla molt bé.

"Tot i venir d'una gran ciutat, ens hem adaptat molt bé al poble, perquè ens permet fer una vida tranquil·la i senzilla"

Què en penseu, d'Ultramort?

Ens agrada tot d'Ultramort, ens sembla un bon lloc per viure i veure créixer les nostres filles. Està molt ben situat, prop de la muntanya i de la platja, i amb bons col·legis pels voltants.

Trobeu a faltar alguna cosa del vostre país?

Trobem a faltar la nostra família. Jo tinc un germà molt a prop, viu a Girona, però tot i així intentem anar a Lituània amb freqüència per visitar els nostres familiars. Normalment viatgem cada any i ells intenten venir quan poden. L'última vegada que la nostra família va venir a Ultramort va ser fa tres o quatre anys, a ells també els agrada el poble. L'Irma i les nenes van estar a Lituània fa poc, a l'octubre.

Penseu tornar definitivament a Lituània?

Alguna vegada ho havíem pensat, però ara no. Vàrem marxar d'allà amb la idea d'estar fora només durant un temps, però després de tenir les nenes les coses han canviat: elles estan acostumades a viure aquí. Quan anem a Lituània de vacances ens pregunten quan tornarem a casa, a Ultramort. I a nosaltres ens passa el mateix, quan portem un temps allà ja pensem en la tornada. Aquí som feliços i hem format una família, de moment no pensem a tornar.

CRISTINA GALLEGO

Josep M. Lladó i Costa

En Josep M. Lladó és enginyer aeronàutic i té un màster en administració empresarial. Actualment és un dels quatre socis que dirigeixen l'empresa igualadina Ultramàgic, l'única a Espanya dedicada a la fabricació de globus aerostàtics d'aire calent. En els darrers anys ha visitat Ultramort per participar en les enlairades de globus celebrades al poble, una activitat que li ha permès conèixer millor la gent i el paisatge ultramortencs.

Per quin motiu vàreu decidir estudiar enginyeria aeronàutica?

Des de ben jove les motos eren la meua gran passió, però em vaig decidir per l'enginyeria aeronàutica perquè sempre m'havia agradat. Era un tema molt diferent, però em va fer gràcia. Així que vaig marxar a Madrid, l'únic lloc d'Espanya on llavors s'impartien els estudis.

Com recordeu el vostre primer vol en globus?

Vaig entrar al món dels globus per construir-nos un globus i fer un viatge a l'Àfrica, l'any 1980. Hi vaig anar amb dos amics mentre el meu germà i un altre amic ens ajudaven a finançar el viatge volant per "la Caixa". Actualment som els socis d'Ultramàgic.

Em va marcar molt un viatge amb globus que vaig fer durant onze mesos per l'Àfrica l'any 1980, seguint la novel·la Cinc setmanes amb globus de Jules Verne

Com va ser aquell viatge per l'Àfrica?

Volíem seguir la novel·la Cinc setmanes amb globus, de Jules Verne, però realment vam estar-hi onze mesos. Vam fer uns quaranta vols, amb una mitjana d'un vol setmanal. Adquirir permisos i gas per volar ens comportava força temps allà. Aquest va ser un viatge inoblidable. De fet, hi he tornat moltes vegades perquè em va marcar molt.

Podeu afirmar, doncs, que aquest viatge a l'Àfrica va ser l'inici de la vostra plena dedicació als globus?

Sí, en va ser l'origen. En un principi no ens hi volíem dedicar professionalment, però va acabar essent la nostra afició i la nostra professió. Aquell globus el vam fabricar nosaltres i, un cop vam tornar del viatge, molta gent ens va demanar si els en podíem fer algun. I així vam començar.

D'aquí va néixer Ultramàgic?

Vam fundar l'empresa Ultramàgic l'any 1983. Vam començar fabricant ultralleugers, d'aquí li ve el nom a l'empresa. Però al cap de poc temps ens vam adornar que teníem molts més coneixements sobre globus i vam decidir tallar en sec pel que fa a ultralleugers i dedicar-nos exclusivament a la fabricació de globus.

Com veieu el món del globus respecte al context de crisi actual? Heu notat els seus efectes en aquest sentit?

La veritat és que tenim el mercat força repartit arreu del món, això ens permet anar resistint la crisi com podem.

Globus d'Ultramàgic Balloons, empresa fundada l'any 1983 a Igualada dirigida per en Josep M. Lladó amb tres socis més.

Però és cert que ens hem ajustat el cinturó i no és una situació gens fàcil, però tampoc no ens podem queixar, perquè l'empresa està ben sanejada i va tirant endavant.

Quins són els països on hi sou més presents?

Tenim globus a més de cinquanta països del món: els més importants són Alemanya, Anglaterra, Estats Units, Japó... i altres països més turístics, com ara Turquia, Egipte, Tanzània, Sud-àfrica, etc.

Sempre us ha agradat viatjar?

Sí, des de sempre. Amb setze anys vaig fer un llarg viatge tot sol fent autoestop, passant per Alemanya i Txecoslovàquia. Certament, al llarg de la vida he visitat molts països. M'encanta l'Àfrica, per exemple. Aquest estiu he estat a Etiòpia amb la família i uns amics. Hi ha llocs interessants arreu del món, i amb els globus hem de voltar per obrir mercat i això ens ajuda a viatjar de manera diferent.

Hi ha algun lloc on encara no hi heu anat però que us agradaria visitar algun dia?

Oh, i tant! N'hi ha molts. En queden moltíssims, per exemple, la part sud de la serralada dels Andes, com ara la zona argentina de Perito Moreno. També m'agradaria tornar algun dia a Etiòpia o al Congo per recordar un trajecte que vaig fer de jove baixant el riu Congo entre les ciutats de Kisangani i Kinshasa...

Encara manteniu l'afició a les motos?

Les motos m'han agradat des de sempre. He fet trial, però vaig passar vint-i-cinc anys sense tocar una moto, i ara hi he tornat per gaudir-ne com a afició. Actualment, també practico pàdel perquè és una manera de fer esport.

Quines qualitats i aptituds cal tenir per dirigir un globus?

Cal tenir una mentalitat prou freda per no posar-se neguitós amb el mínim contratemps. És un esport d'equip que requereix molta paciència, però per altra banda és molt agradable perquè et permet gaudir del paisatge d'una forma pausada i tranquil·la. Sobretot, es necessita un caràcter tranquil i que t'agradi la natura.

I quins coneixements en són indispensables?

Per ser pilot de globus cal treure's una llicència específica. A nivell teòric, es requereixen coneixements sobre meteorologia i comunicació de circulació aèria. I la part pràctica ja té més a veure amb la física i el funcionament del globus.

Volant amb globus sents una gran tranquil·litat i pots gaudir de la natura, els pobles i els paisatges, des d'una altra perspectiva. És una experiència que aconsello a tothom amb els ulls tancats

En Josep M. Lladó i en Juan Cobos a l'enlairada de globus celebrada a Ultramort l'any 2003. Malauradament, en Juan Cobos ens ha deixat aquest any 2013.

Quina és la millor alçada per volar amb globus?

Mentre a més alçada es voli, més s'assembla el globus a qualsevol altre tipus de mitjà. Per tant, és més bonic volar baix. I això augmenta la seguretat, també si fa un vent normal, d'uns 10 quilòmetres per hora. Però si s'ha de sobrepassar muntanyes lògicament s'ha de deixar més distància. Travessar un camp sembrat o un paisatge d'ametllers florits a poca alçada és preciós, tot i que no sempre es pot fer. Dependrà del vent i de la zona.

Aconsellariu tothom a volar en globus?

Ho aconsello amb els ulls tancats. Crec que la gent que té una certa por se li passa al moment, a menys que sigui una por extrema. M'hi he trobat amb molts casos, però és molt aconsellable, especialment si fa un dia bonic i es pot volar baix. A mesura que la gent es comença a sentir

En Josep M. Lladó recollint a Ultramort el premi General Vives de mans de Juli Portillo.

12

EL CAMPANAR • REVISTA D'ULTRAMORT

He participat en unes set enlairades de globus a Ultramort. Crec que és una activitat força familiar i simpàtica, amb la qual sempre m'hi he trobat molt bé

còmoda, el globus es va enlairant de mica en mica. També et sents segur perquè la barana de la cistella és alta, i si el dia acompanya, encara més. No es tracta de fer cap vol complicat.

En general afirmaríeu que l'experiència de volar en globus per a aquestes persones que inicialment tenien una certa por a volar al final ha estat positiva?

Sí, la majoria de gent que ha pujat en globus ha quedat satisfeta. Més aviat qui no n'ha quedat és perquè ha estat un dia massa tranquil i no ens hem mogut de lloc, perquè no ha bufat prou vent. Lògicament, el globus no té motor per volar, és clar. Però agrada a tothom.

Quines sensacions són les habituals durant un vol amb globus?

De molta tranquil·litat. Amb globus observes la natura, els pobles i els paisatges de forma descansada i sense pressa, des d'una altra perspectiva. M'agrada molt el fet de poder compartir amb la família i els amics un vol així i gaudir alhora d'un paisatge magnífic. Tot arreu és bonic. He volat força per Igualada, però la zona de l'Empordà és preciosa.

Ultramort ha celebrat en els darrers anys una desena d'enlairades de globus. En quantes edicions hi heu participat?

Hi hem participat en força edicions, potser unes set vegades. Sempre que no he estat fora de viatge per motius de feina, he intentat anar-hi. Vaig conèixer aquesta activitat per mitjà d'en Tomàs Feliu i en Juli Portillo, els quals col·laboraven en l'organització. M'agradava participar-hi perquè era un esdeveniment molt familiar i simpàtic. A Catalunya tenim fama de ser gent tancada, però això no és cert. Sobretot ho veus quan vas a pobles com Ultramort i participes en festes organitzades per tot el poble. És gent molt maca i oberta. Jo sempre m'hi he trobat molt bé.

Vista del poble des de dalt del globus.

Ultramàgic ha estat present en moltes de les enlairades de globus celebrades al poble.

Teniu previst tornar a Ultramort?

Tot i no viure tan a prop de la zona com m'agradaria, sí que tinc pensat tornar amb la família, m'agradaria molt fer una altra visita.

Teniu algun projecte a la vista?

No parem de viatjar, d'aquí a Nadal tenim previst assistir a diverses concentracions a França, Portugal, Tailàndia, Turquia... Viatgem molt perquè és la nostra feina i perquè ens agrada.

Amb tants viatges al llarg de l'any, us és difícil compaginar la vostra vida professional amb la familiar?

A la mínima que puc intento que m'hi acompanyi la família. A Ultramort també m'hi ha acompanyat la meva senyora i les meves quatre filles. És difícil combinar, però sempre que podem viatgem junts i ens ho passem molt bé.

MÉS INFORMACIÓ A:
www.ultramagic.com

CRISTINA GALLEGO

Ultramort en la batalla del Ter

La batalla del Ter del 27 de maig de 1694, gràcies en part al record gràfic establert en un magnífic gravat del taller Beaulieu, està ben inscrita en la memòria col·lectiva dels pobles del Baix Ter i, en especial, en la d'Ultramort, que n'exposa còpia a la pròpia sala del seu Ajuntament.

Des del segle XIII –recordem el miracle de Sant Narcís i les mosques al setge de Girona de 1285– el territori del Principat de Catalunya va ser objecte de contínues guerres, moltes d'elles amb intervenció francesa, moltes amb presència castellana i, finalment, com sabem, amb actuació conjunta francocastellana a la guerra de la Successió a la Corona d'Espanya acabada el 1714.

Aquestes guerres es van produir amb enfrontaments d'exèrcits regulars, però també mitjançant miquelets i altres forces irregulars. Especialment durant el segle XVII les exaccions dels mateixos exèrcits regulars i l'actuació de grups de bandolers i irregulars van pesar sobre el territori. Als pobles s'hostatjaven les tropes i tots recordem el nom de moltes cases, cal capità, cal coronel, etc.

Podem considerar que tota la zona de l'Empordà va ser el terreny d'enfrontament de francesos i castellans a les esquenes d'una població no solament gravada fortament, sinó militarment indefensa, especialment a finals del segle XVII, amb la monarquia hispànica amb greu decadència com a institució, tot i que l'economia començava a millorar.

Després del Tractat dels Pirineus de 1659 França va fortificar la seva nova frontera, que ja no passava per Salses, sinó per les Alberes. El Fort de Bellaguarda, la creació de Montlluís i el demantellament forçat o volgut de Puigcerdà, Llívia i Camprodon

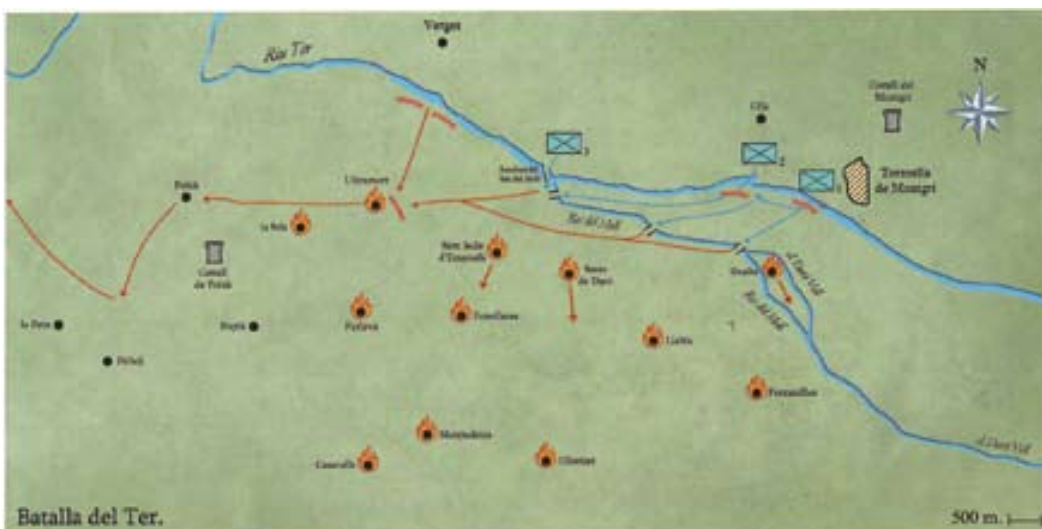
van fer que abans de Girona, i Palamós a la costa, no hi hagués pròpiament defensa. Així es trobava militarment Catalunya en començar la guerra dels nou anys.

La Guerra dels Nou Anys (també coneguda com la Guerra de la Lliga d'Augsburg, la Guerra de la Gran Aliança, la Guerra d'Orleans, la Guerra de Successió del Palatinat, o la Guerra de Successió anglesa) va ser una guerra lliurada a Europa i Amèrica del 1688 al 1697, entre el Regne de França i la Lliga d'Augsburg –que des del 1689, amb l'entrada del Regne d'Anglaterra, va ser coneguda com la "Gran Aliança". La guerra es produí com a resistència a l'expansionisme francès al llarg del Rin, com també, per part d'Anglaterra, per salvaguardar els resultats de la Revolució Gloriosa d'una possible restauració de Jaume II d'Anglaterra i VII d'Escòcia afavorida pels francesos.

L'escenari de guerra a Amèrica del Nord, representat per colons francesos i anglesos, va ser conegut a les colònies angleses com la Guerra del rei Guillem.

Imatge del llibre.

Ultramort és un dels pobles que apareix al plànol publicat a la pàgina 164 del llibre i que mostra el desenvolupament de la batalla del Ter.

Durant la guerra dels nou anys, Hostalric va estar dos anys en mans dels francesos i, si hom obviava Barcelona, la penetració cap a Castella no tenia aturador fins a Lleida.

Però abans de Girona calia travessar el Ter, i fins al Rec del Molí, ben minses línies de defensa per a un exèrcit ben dotat i nombrós davant la feblesa de les tropes de la Corona d'Espanya, amb regiments incomplets, vivint en gran part sobre un territori que no era el seu.

Els estudis generals de Núria Sales sobre el context econòmic i social, sobre les incidències militars de X Hernández i Antonio Espino, es veuen ara complets des del documentat estudi de Ramon Sarobe i el mateix Antonio Espino *La Batalla del Ter 1694*, publicat per la Fundació Mascort i consultable a l'Ajuntament d'Ultramort.

Ultramort, en efecte, va jugar un paper estratègic perquè un cop travessat el gual del Ter només la seva petita altura impedia el camí de Girona.

En l'esmentat llibre, a la pàg. 163 hi apareix el gravat que representa Ultramort enlairat. Les tropes espanyoles, un cop les franceses han passat del gual de Verges "es desbanden en la seva fugida, seguides de ben a prop per la cavalleria enemiga..." A l'alçada d'Ultramort, darrere d'una rasa, Boneu formà un mur de piques i mosquets que, com en els vells temps de la Bicoca, mantingué a ratlla la cavalleria francesa *con mucha ordenanza y disciplina* militar fent-li front totes les vegades que intentà aproximar-s'hi, *formándose y deteniendo el ímpetu de los franceses que les iba cargando*. Recordeu que la Bicoca, als afores de Milà, fou la primera batalla amb infanteria moderna amb foc en línia. A la fi, seguint instruccions de Conflans, Boneu es retirà en bon ordre fins a Foixà, sempre protegint els soldats de les unitats desbandades, i des d'allà agafà la via de Girona. A Foixà, precisament és on s'havia enretirat momentàniament el comandament hispànic.

Gravat publicat a la pàgina 163 del llibre.

Reproducció d'un plànol antic amb la llegenda escrita en llengua francesa sobre la batalla de Verges.

Un segon atac contra Ultramort arribà per part de les tropes franceses que havien passat per Ullà i per Torroella. Els francesos, en efecte, atacaren per tres punts i, en especial, desbordaren per la riba dreta els espanyols a Torroella. També Ultramort va resistir les tropes de Carles II, però finalment caigué i com la major part de les viles i vilatges del voltant va ser sotmesa a saquejos, violacions, incendis i pillatge: la Sala, Ultramort, Parlavà, Fonolleres, Sant Iscle, Serra de Daró, Casavells, Matajudaica, Ullastret, Llabià, Fontanilles i Gualta.

Les primeres tropes franceses que van passar arravataven vaixela, documents i objectes de valor a l'exèrcit en fuga. Per compensar els qui no havien obtingut botí per arribar més tard, Noailles, el cap de l'exèrcit francès, els va donar dret de pillatge durant dos dies. Les pèrdues del costat hispànic foren nombroses i el que és més greu, els ferits en la retirada es trobaren amb moltes dificultats logístiques fins arribar a Palamós i fins i tot a Barcelona. L'animadversió vers l'exèrcit francès s'assentà sobre aquestes greus malifetes, i sobretot en les exaccions continuades que va suposar mantenir una ocupació que durà fins més enllà de la pau de Ryswick.

La guerra s'acabà amb Barcelona ocupada pels francesos, que a poc a poc es retiraren d'acord amb el tractat de pau. Abans i durant la guerra havien intentat imposar el seu control tant als pobles a l'immediat sud de la nova frontera durant la pau com als ocupats durant la guerra, bé amb controls de les administracions, bé llançant-hi els miquelets al seu servei per completar les destrosses que ja havien fet les tropes regulars. El record d'aquesta guerra era ben viu quan arribà la guerra de Successió. Així s'explica la resistència popular de Barcelona, que va foragitar les tropes castellanofranceses el 1707, tot i que no pogué resistir després del llarg setge i l'abandó diplomàtic i militar dels països aliats el 1714.

ANTONI MONTSERRAT

Explication des Remarques.

- A. Poste par lequel on passe de l'Espagne en France.
- B. Poste par lequel on passe de France en Espagne.
- C. Marche de l'armée en 1707.
- D. Marche de l'armée en 1708.
- E. Marche de l'armée en 1709.
- F. Marche de l'armée en 1710.
- G. Marche de l'armée en 1711.
- H. Marche de l'armée en 1712.
- I. Marche de l'armée en 1713.
- J. Marche de l'armée en 1714.
- K. Marche de l'armée en 1715.
- L. Marche de l'armée en 1716.
- M. Marche de l'armée en 1717.
- N. Marche de l'armée en 1718.
- O. Marche de l'armée en 1719.
- P. Marche de l'armée en 1720.
- Q. Marche de l'armée en 1721.
- R. Marche de l'armée en 1722.
- S. Marche de l'armée en 1723.
- T. Marche de l'armée en 1724.
- U. Marche de l'armée en 1725.
- V. Marche de l'armée en 1726.
- W. Marche de l'armée en 1727.
- X. Marche de l'armée en 1728.
- Y. Marche de l'armée en 1729.
- Z. Marche de l'armée en 1730.

Abus DU
 Legon par l'Ordre de Roy
 de France. M. DCC. LXXV. pour le Roy
 Dehée

MEDITERRANEE

Le Ter R

Armee d'Espagne

Torroelle de Monroy

Deposé de pierre

La Provença II: la Camarga, Arles, Avinyó i Nimes

Vista de les muralles d'Aigües-Mortes.

En aquesta nova entrega continuareu descobrint-vos la Provença que, potser recordareu, us vaig dir a l'anterior revista, és una de les regions més pintoresques i assequibles del sud d'Europa, situada a només tres hores de casa.

18

EL CAMPANAR • REVISTA D'ULTRAMORT

Aquesta vegada us proposaré un recorregut per la Camarga, el gran delta del Roine, un espai natural de més de vuit-cents quilòmetres quadrats gairebé desèrtic entre Arles, Aigües-Mortes i Saintes-Maries-de-la-Mer, on hi ha diversitat d'hotels, càmpings i hípiques que organitzen bucòliques passejades a cavall arran de mar, pels aiguamolls i prop de les salines. Ens atansarem també a visitar les ciutats històriques d'Avinyó, Arles i Nimes.

Ens endinsem a la Camarga per Aigües-Mortes, una ciutat que conserva els 1.640 metres de muralla medieval intactes, amb quinze torres i deu portes que va ordenar construir Lluís IX de França, conegut com Sant Lluís. La torre de la Constança és la més imponent. Aquesta ciutat va esdevenir el primer port francès a la Mediterrània, d'on partien les Creuades i s'iniciava una nova i pròspera etapa en el comerç marítim.

Just a tocar Aigües-Mortes trobem unes de les salines més grans d'Europa, de 10.800 hectàrees de superfície i amb una producció de 250.000 quilos de sal anuals, d'on surt l'apreciada *Fleur de Sal*. Un tren turístic et porta a fer el recorregut per aquest espai, on pots gaudir d'un paisatge de llacunes rosades, on hi viuen els flamencs roses i muntanyes de sal blanquíssimes que ofereixen al visitant un contrast cromàtic espectacular.

Flamencs roses a les llacunes.

Observatori ornitològic.

Continuarem endinsant-nos pel Parc Natural Regional de la Camarga, amb una fauna i flora excepcionals. Les grans extensions d'aiguamolls propicien que al llarg de l'any s'hi puguin contemplar més de 400 espècies d'ocells, entre els quals trobem el flamenc rosa, que ha esdevingut un dels símbols de la regió. Quilòmetres de senders ens permetran explorar els aiguamolls a peu, amb bicicleta o muntant un cavall camarguès.

Més d'un centenar de ramaders es dediquen a la cria dels toros i dels cavalls, dos importants símbols de la zona, que podem veure en llibertat pasturant pels prats entre els aiguamolls.

Pastura de toros a la Camarga.

Creuant un dels braços del delta del Roine sobre un vaixell on hi caben uns quants cotxes, arribarem a Saintes-Maries-de-la-Mer, un poble pintoresc, "la Meca" dels gitanos. Diu la llegenda que Maria Jacobé i Maria Salomé, properes a Jesús i Maria i per això perseguides a Palestina, varen desembarcar en aquest indret després de ser abandonades dins de la mediterrània en una nau sense veles ni remes, acompanyades de Llätzer, Maria Magdalena, Marta... i entre elles una esclava negra, Sara.

Sara s'ha convertit en la Santa patrona dels gitanos, que cada 24 de maig omplen les rodalies d'aquesta població de caravanes i treuen de la cripta la imatge de la Santa, guarnida amb joies i robes llampants.

Visitar l'església, pujar a la teulada de pedra per atalaiar un bell paisatge, entrar a la cripta ennegrida per la cera cremada dels ciris i espelmes que il·luminen la sorprenent imatge, és una bona opció.

Tornant de Saintes-Maries podem visitar les maresmes, els estanys i les Salines de Giraud, al nord de la Camarga, paisatge molt planer i d'una bellesa salvatge, ideal per passejar-hi amb bicicleta.

Vistes de la teulada de l'església de Saintes-Maries-de-la-Mer.

Vista d'Avinyó.

Després d'un parell o tres de dies enmig del "món a part" de la desembocadura del Roine, pugem riu amunt i canviem de registre. Ens endinsem a Avinyó, també anomenada "la petita Roma", que fou Seu pontificia al S. XIV i exili daurat d'alts prelats. Aquesta perla arquitectònica ens meravella per la seva sumptuositat, edificis barrocs i nobles façanes, fortificacions, i el Palau Pontifici, que fou residència papal de Climent V, Benet XII i Climent VI entre d'altres. No deixarem de banda el cèlebre pont d'Avinyó, destruït el 1226 i reconstruït el 1250. Només li queden quatre dels vint-i-dos arcs originals.

Un cop visitat aquest esquix d'Itàlia enmig de França podem anar fins a Arles, l'anomenada Arelate dels romans, que Juli César ordenà construir i convertí colònia de la VI Legió. Aquesta ciutat, que de la plaça en diuen Fòrum des de l'època romana, ens convida a endinsar-nos en el passat. Visitarem l'amfiteatre romà, que juntament amb el de Verona i el de Nimes, es troba entre els millor conservats del món. Ja no hi ha gladiadors, però la sang s'hi continua vessant durant la temporada taurina, que esdevé causa de primer ordre en aquesta ciutat. Farem un cop d'ull també al teatre antic, que conserva algunes grades i talls de columna. Van Gogh i Gauguin van estar per Arles i la Camarga pels volts del 1888.

Palau papal d'Avinyó.

Arles.

Per completar aquests dies proposo una última excursió: visitar el Pont du Gard, un dels aqüeductes romans més ben conservats del món, patrimoni mundial de la UNESCO des de 1985. Consta d'una construcció de tres nivells, de 49 metres d'alçada i 275 metres de longitud en el nivell més elevat. Sobre el tercer nivell hi discorre un camí i un conducte d'aigua d'1,8 metres d'alçada i 1,2 metres d'amplada, amb un pendent del 0,4 % que permet que discorri l'aigua còmodament. Es construí l'any 19 aC per alimentar d'aigua la ciutat de Nimes, on hi transportava 20.000.000 de litres d'aigua cada dia.

Pont du Gard (aqüeducte romà).

Enfilem cap a Nimes on finalitzarem el nostre recorregut. Entrem dins una ciutat amb molta història i poc afectada per les guerres, encara que al llarg dels segles ha passat per les mans de gals, romans, visigots, àrabs, carolingis... fins a ser incorporada finalment al reialme francès, i on Lluís XI, un cop recuperada la ciutat, s'hi va fer coronar.

De Nimes ens sorprendrà l'espectacular amfiteatre, construït entre l'any 50 i l'any 100 segons el model del coliseu de Roma, amb una capacitat de 25.000 espec-

tadors. Actualment encara s'utilitza per a les curses de braus, representacions de teatre i espectacles de música. Durant l'edat mitjana s'hi va construir tot un poble en el seu interior que utilitzà les seves altes façanes de vint-i-un metres com a muralles.

Al centre de la ciutat de Nimes s'ha de destacar la Maison Carrée (casa quadrada), un temple romà del S. I aC, dedicat a la glòria dels néts de l'emperador August. Convertit en església durant l'edat mitjana, és actualment un museu.

Vista interior de l'Arène de Nimes.

Detall de la Maison Carrée.

Ens podem atansar també als Jardins de la Font i visitar un altre monument imprescindible, el Temple de Diana o de la Font, edifici que, contràriament al nom que se li ha donat, es creu que albergava una biblioteca o unes termes en l'època romana.

Doncs fins aquí el periple per la Provença més propera. Ara només us falta trobar un cap de setmana llarg, engagar el cotxe i amunt! Val la pena.

MIQUEL PALLÉS I BLANCO

Elements antics del poble

El pedró tal com era als anys 70 i en primer terme la Dolors Martínez Mascarreras que vivia al costat.

Gàrgoles o pedres que actualment encara sobresurten d'algunes façanes i que servien de desguassos per abocar a l'exterior de les cases l'aigua de l'aigüera.

Escales que antigament feia servir la gent per pujar al damunt dels cavalls o dels carros.

Babyplanet
sol·licit i novetats

JANE nurse CONCORD JANE nurse CONCORD

c/ Nou, 173 FIGUERES Tel. 972 50 08 09

ROYALVERD
Ultramort

Tel. 972 179 188
Fax 972 488 210

La botiga
pel teu jardí

Flors
Gespa natural

Estris pel jardí
Planter per l'hort

Adobs, llavors,
fitosanitaris,...

Temps de records

En Dani Boada i en Ramon Motas amb la seva inseparable càmera amb la qual ha fet moltes de les fotos del llibre d'Ultramort.

L'Albert Matas i en Dani Boada jugant a Can Puig, a on vivien abans, amb una bicicleta de l'època.

Viatge al zoo marí Marineland l'any 1986. De darrere i cap a davant, d'esquerra a dreta: Albert Matas, Dani Boada, Enric Llorach, Xavier Martínez, Víctor Fernández, Quim Pallés, David Teixidor, Eduard Oller, Laia Mendoza, Miquel Pallés, Silvia Blanch i Montse Blanch.

Hivern a la neu. A la imatge, Silvia Blanch, Sandra Pallés, Miquel Pallés i Montse Blanco.

En Marc i en David Teixidor al carrer Torroella.

En Víctor Fernández l'any 1980, al davant de casa dels seus avis i on actualment hi resideix a Ultramort.

Foto al costat de la rectoria. D'esquerra a dreta: Albert Matas, Narcís Pi, Eduard Oller i David Teixidor.

Excursió al Montorí, any 1982. D'esquerra a dreta: Jordi Andreu, Adrià Andreu, Sandra Pallés, Miquel Pallés, Marc Teixidor i Josep Paretas. La noia que els acompanya és la Montse Paretas.

Acampada a la vora del riu. D'esquerra a dreta, i de dalt a baix: Sílvia Blanc, Jordi Roura, Albert Matas, (?), Miquel Pallés, David Teixidor, Daniel Boada, Ramon Roura, (?), Xavier Boada, (?), Marc Teixidor, Jordi Andreu, Montse Blanch, Sandra Pallés i Adrià Andreu.

L'església i el poble

Quan algú vol ensenyar el poble a amics que vénen de fora, i els acompanya per visitar-lo, mai no hi falta l'església com un dels punts de "parada obligatòria". És normal, i no pot ser d'altra manera: l'església, amb el seu campanar, forma part de la identitat del poble i de la seva gent; tota ella és una mostra significativa de la cultura i valors que els avantpassats van deixar a les generacions posteriors.

L'església és un entreteixit de signes: formes, colors, imatges, inscripcions... Tots aquests signes, tan sols pel seu valor històric, ja són dignes d'estudi: ens donen a conèixer l'art dels nostres pares, les seves tècniques, les eines de treball... Tot ens interessa perquè està a les nostres mateixes arrels, i no ho podem refusar, perquè ens negaríem a nosaltres mateixos.

Però tots sabem que el més important dels signes no és tant el signe en si, sinó el seu significat; i que el significat de l'església i de tots els seus elements és la presència de Déu que, en Jesús, vol habitar entre nosaltres. Precisament per això els nostres avantpassats van construir l'església: per trobar-se cada diu-

Cada vegada que mirem l'església tots estem convidats a pensar sobre el seu significat, com el millor regal que ens van oferir els nostres pares

menge amb Jesucrist, i amb ell trobar la pau i els ànims d'esperit que només Déu pot donar, per seguir endavant en les contrarietats de cada dia. Aquesta era la vertadera voluntat dels nostres pares: construir un edifici que tot ell parlés de Déu que s'ofereix per estar amb nosaltres, i que les seves pedres perduren sin a través dels segles com un testimoni per a les generacions futures, com la millor herència que es pot oferir als fills.

Aquests fills som nosaltres. Cada vegada que mirem l'església, i l'ensenyem als amics quan estan de visita, després de parlar dels signes en si, amb el seu valor històric, tots estem convidats a pensar sobre el seu significat, com el millor regal que ens van oferir els nostres pares; o millor dit: que encara ens estan oferint, perquè des del cel, per mitjà de les pedres de la mateixa església, ens ho continuen dient. Moltes gràcies, pares.

JOSEP PARACOLLS MASFERRER

PÈRE BATLLE ALEMANY

CERTI PLANT
VIVERO SELECCIONADOR

Orta, La Sala, s/n - 17133 ULTRAMORT
Tel. 972 76 90 51 - Mov. 609 31 61 73

Oficina Central
C/ Indústria, 7 - 25230 MOLLERUSA (Lleida)
Tel. 973 71 14 00 - Fax 973 71 14 01

PROJECTES D'AIGUA
PISCINES NATURALS
BASSES I ESTANYS
JARDINS AQUÀTICS
REGENERACIÓ D'AIGÜES

WWW.PROJECTESDAIGUA.COM
INFO@PROJECTESDAIGUA.COM
T 609 533 583 - ULTRAMORT (GIRONA)

Fontaneria - Electricitat

JOAN DALMAU

C/ Marina, 11
17121 CORÇÀ
Tel. 972 63 00 42

Des del turó d'Ultramort

Javier Sierra (Terol, 1971) és l'únic autor espanyol contemporani que ha aconseguit situar les seves novel·les en la llista de les més venudes als Estats Units. Moltes de les seves obres, traduïdes a més de quaranta idiomes, són fruit de les seves investigacions arcanes de la història. Alguns dels seus títols són *La cena secreta* (publicada a 48 països), *La dama azul* (editada en altres 20), *La ruta prohibida*, *Las puertas templarias*, *El secreto egipcio de Napoleón* o *El ángel perdido*. A principis de 2013 va publicar el que avui sabem que ha estat la novel·la en llengua castellana més venuda de l'any, *El maestro del Prado*. El passat estiu, en plena voràgine, en Javier Sierra va buscar dues setmanes per amagar-se del món a Ultramort i en aquest text ens confessa com va ser la seva experiència.

Suposo que va ser cosa de l'atzar, tot i que jo no creia massa en aquestes coses. El cas és que a finals de la passada primavera tenia ja llest el meu pla de vacances perfecte. Havia dedicat els mesos previs a presentar i donar conferències per tot Espanya sobre el meu nou llibre, *El maestro del Prado* –una novel·la ambientada en el cèlebre museu madrileny i les seves pintures–, i a força de no parar de parlar d'art havia imaginat que seria una bona idea passar uns dies de descans en el lloc en el qual els sapiens van decidir pintar per primera vegada a la història: Cantàbria. Però va passar una cosa. De febrer a juny havia donat quaranta-dues conferències, a banda de participar en un sense fi de trobades amb lectors, jornades de firmes com la del Dia de Sant Jordi a Barcelona o entrevistes amb mitjans

de comunicació. Estava esgotat. Per primera vegada en molt temps necessitava solitud. Silenci. Horitzó. I just en aquell moment un correu electrònic d'un amic escriptor, en José Luis Espejo, em va regalar una sortida: "I per què no passes uns dies a Ultramort, a Girona?"

Va ser dit i fet. En José Luis em va brindar la possibilitat de compartir la masia on ell passa algunes temporades, i allà vam marxar la meua família i jo tan aviat com vaig aclarir els últims compromisos de la meua agenda. Per a algú com jo, tan acostumat a fixar-se en els "signes", que després d'una temporada així m'oferissin un "ultramort", una esperança més enllà del físic on recuperar-me, em va semblar un regal de la Providència... que no de l'atzar.

L'escriptor i periodista Javier Sierra durant la seva estada al poble d'Ultramort el passat estiu.

Ultramort de seguida es va revelar perfecte. No només em va oferir la desconexió que necessitava, sinó que em va obrir a altres horitzons. Passejant pels seus carrers vaig comprendre de seguida per què Jaime Gil de Biedma va buscar refugi aquí. I fins i tot per què el meu amic José Luis, escriptor seduït pels misteris de la història com jo, va escollir aquest turó estratègic per esvaïr-se d'allò que mal anomenem civilització. I és que des del seu promontori privilegiat es contempla mar i cel, terra i aigua, en una integració absoluta dels quatre elements.

No exagero si dic que a Ultramort em vaig sentir protegit en una sort d'*umbilicus mundi* perfecte. Conectat però distant. Alimentat –i com!– però amb el desig d'explorar i buscar arreu altres aliments per a cos i ànima, que les terres que envolten el turó ofereixen al viatger curios.

I valgui una última confiança que no em resisteixo a compartir aquí: els aires lliures d'Ultramort em van convidar a escriure un pròleg per a una nova edició de la meua novel·la *El secreto egipcio de Napoleón*, una

ficció que té a veure amb els misteris de la vida i la mort, i que, per descomptat, anirà signada amb el nom del poble.

Portada del darrer llibre escrit per Javier Sierra.

Però això serà el 2014, quan torni una altra vegada a la beneïda bogeria de les entrevistes, les firmes i les conferències. L'etern cicle, ja sabeu.

JAVIER SIERRA
www.javiersierra.com

Ctra. la Bisbal, km 7
Tel./Fax 972 76 90 18

17133 PARLAVÀ (Girona)

Tel. 972 78 05 18
c/ Girona, 47 VERGES 17142 (Girona)
info.colors@gmail.com

Interiorisme Pintura Rehabilitació
Alumini i PVC

Per què ens cau el pèl a la tardor?

Com les fulles dels arbres, o el pèl dels animals, el cabell humà també cau amb l'arribada de la tardor. Forma part de la nostra herència com a animals mamífers que un dia vam ser, i els especialistes insistim en què és un procés normal de renovació del pèl, que torna a néixer transcorreguts uns mesos sense necessitat de recórrer a vitamines ni locions anticaiguda.

Hi ha èpoques de l'any en què el pèl es recanvia més que en altres i, encara que algunes espècies animals muden tot el seu pèl de cop en una sola època de l'any, en el cas dels humans aquesta 'muda' és progressiva.

De cada cent pèls que tenim, sempre n'hi ha un 12-15% en fase de recanvi, de manera que podem trigar al voltant de quatre anys a renovar completament la cabellera.

Tres mesos a caure

Aquesta caiguda aleatòria (que evita les calvícies localitzades) només té una excepció: els nadons. Als tres o quatre mesos, els nadons perden pràcticament tot el borrisol inicial que cobreix el cap per deixar pas al pèl nou. A partir d'aquí, la seva closca s'anirà repoblant de manera aleatòria durant tota la vida, encara que no immediata: creixen lentament.

És important saber que els pèls triguen uns tres mesos des que moren fins que cauen definitivament (i els veiem al coixí o al lavabo).

Per això, que aquesta pèrdua sigui més evident a la tardor té a veure amb el cicle de naixement i creixement

del pèl. "En general, el pèl mor a la primavera, encara que sol trigar tres mesos a caure", i cal no oblidar que si un pèl cau és perquè n'hi ha un altre darrere empenyent per néixer". En els últims anys, coincidint amb el canvi climàtic, sí que hem vist com la muda s'avança una mica, als mesos d'agost-setembre.

No és pèrdua, és renovació

Gairebé tots els cabells que cauen a la tardor es recuperen i reapareixen al cap de tres o quatre mesos, tant si prenem aquests suplementes de vitamines amb què ara ens bombardegen per televisió, com si no. Vuit de cada deu persones que presenten caiguda del cabell no tenen cap malaltia, només tenen por de quedar calbes. I encara que moltes d'elles són dones, el fenomen no és exclusivament femení: "L'únic que passa és que el cabell llarg es veu més quan cau".

Seguint amb el desmuntatge de mites, no és qüestió de raspallar els cabells amb cura o evitar pentinats tirants en el cas de les dones, com recomanen algunes pàgines d'estètica. L'arrel del pèl es troba a mig centímetre de profunditat per sota de la pell, els cabells que s'aconsegueixen arrencar fàcilment és perquè estan en fase de renovació, ja mig deixats anar. Rentar-se el cap sovint no fa caure el cabell. Una desmitificació que es pot aplicar també al famós mite dels cabells blancs (si n'arrenques un te'n sortiran set de nous). "Només coincideix amb què de cabells blancs cada vegada en surten més".

En resum, no malgasteu els vostres *cuartos* amb productes i suplementes per al cabell sense parlar abans amb un dermatòleg que determinarà si aquella caiguda es fisiològica (normal) o patològica (malaltia).

RAMON GRIMALT

Professor de Dermatologia

Universitat Internacional de Catalunya

Grimalt-Dermatologia

www.grimalt.cat

Dos poemes de l'avi Lluís

LA MAR BRAVA

Com una fera rabiosa
el mar embat contra la costa...
L'espessa roca, aguanta l'investida,
i l'onada feta espuma
es dissipa i es desfà...
Així és avui, també demà.

Però la mar brava mai es cansa;
aquell vent fort que l'acompanya
no para mai de bufar.
I les onades tampoc paren...
van i vénen sens parar.

Al peu d'un acantellat
roques caigudes fan barrera
mar endins...

Les onades s'alcen furioses, arrissades,
igual que folls braus bramant es regiren
formant sobre d'elles els grans remolins.

Aquelles roques verdes, negroses,
seques i fortes com ferro forjat,
duren i duren, mai es desgasten...
fins aquell dia que s'enfonsen o es giren
i esclaten desfetes per un cop de mar.

Quan la tempesta és intensa
i el mar convertit en galerna,
muntanyes d'aigua gegantines
mouen els grans vaixells mercants
igual que simples joguines.

I, espanta fins als "llops de mar"
que busquen la costa o l'horitzó
i, aquella nit no veuen o senten res...
tan sols el fragor del mar.
S'ha apagat la lluna plena...
...i també el cant de la sirena.

LLUÍS BATLLE
FEBRER DE 2013

ENYORAMENT

Voldria aprendre a cantar
per poder cantar a la mare
igual que m'ho feia ella a mi
quan jo encara no parlava...
I, als seus braços, prop del cor,
dolçament m'acaronava.

Voldria cantar-li cançons
senzilles i harmonioses:
com el cant del trobador,
com la carícia de l'aire...
Com les que al bosc o a la ribera
"teixeix" l'ocellet cantaire.

Voldria cantar-li lloances
per l'amor que ella em donava,
quan portant-me de la mà
m'ensenyava de la vida...

A estimar i respectar
uns valors que ara no hi ha.

Tot allò que quan era hora
no li vaig saber donar,
voldria donar-li ara.

Tot allò que es mereixia
quan jo encara no sabia
ni d'agrair ni d'estimar.

Si un dia sabés cantar,
voldria que ella em sentís
des d'aquell lloc on descansa.
Que sabés quant l'he estimada...
I sols me'n queda el record,
amb el cor ple d'enyorança.

LLUÍS BATLLE
FEBRER DE 2013

La Mar Surrell Pallés.

L'Àlex i la Melodi Marsal Colom.

En Genís i la Julieta Punsola Ramos.

SERVEI DE MANICURA • PEDICURA

Fina Juárez Caro
Auxiliar d'Infermeria en Geriatria
 C/ dels Aspres, 7 Tel. 676 294 290
 La Tallada d'Empordà Tel. i fax 972 780 370

- Hores convingudes.
- A domicili, per a les persones que no puguin desplaçar-se.
- Preu: Segons desplaçament o persones.

*Si et porten de cap
 "PENSA AMB ELS PEUS"*

REFLEXOLOGIA PODAL

Color
 Impressió digital per laser i gran format

DICIÓ
 Impressió i còpiat digital

OPSTEATRI
 Impressió i còpiat digital

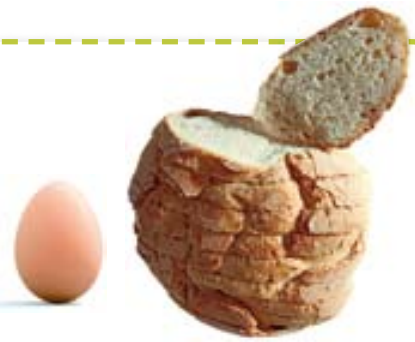
IMPRESSORA
 Impressió i còpiat digital

MES

cartellera gran format per a interior i exterior

SOPA DE MENTA

En Pere Oliver ens ha explicat com preparar aquesta recepta tan senzilla, amb un cost anticrisi i també molt saludable.

Posem aigua en un tupí i l'hi afegim pa, en més o menys quantitat segons l'espessa que la vulguem, un brot de menta, un raig d'oli d'oliva i sal al gust. Ho deixem bullir deu minuts a foc lent. Passat aquest temps, es retira el brot de menta i es passa

tot pel turmix fins a obtenir una crema ben fina. I quan encara està ben calenta l'hi afegim un ou que ja hurem deixat i remenem fins que quedi barrejat. Tapem i deixem reposar entre cinc i deu minuts.

ANA PAGÈS

Conill amb cloïsses i escamarlans

S'aconsella cuinar aquest plat en una cassola de fang o de ferro perquè al final el guisat ha d'acabar al forn.

Ingredients per a 6 persones:

- 1 conill gros o 2 de petits tallats a trossos
- 12 cloïsses
- 6 escamarlans mitjans
- 1 ceba grossa
- 1 pastanaga mitjana
- 1 pebrot verd petit
- 3 tomates madures
- 1 got de vi negre
- 1 got de vi blanc
- ¼ de litre de caldo o aigua
- 1 pastilla d'Avecrem
- uns fils de safrà
- 25 grams d'ametlles torrades
- julivert
- oli d'oliva
- sal
- pebre

Preparació:

S'han de deixar les cloïsses en aigua amb sal per eliminar bé la sorra.

Cal salpebrar el conill, trossejar-lo, enfarinar-lo una mica i rostir-lo a la cassola amb oli. Un cop estigui daurat, es retira. Es pica per separat, tot molt fi, la ceba, la pastanaga, el pebrot verd i es ratllen les tomates.

A l'oli on s'ha daurat el conill, cal afegir-hi primer la ceba i, quan hagi agafat una mica de color, la pastanaga i el pebrot, deixant-ho coure uns minuts. Llavors cal posar-hi la tomata ratllada i es deixa que faci xup-xup fins que quedi com una melmelada. S'hi afegeix el vi negre i es deixa evaporar una mica.

Es fa una picada amb les ametlles (si es vol amb un gra d'all) i es desfà amb el caldo. S'afegeix el conill a la cassola, s'hi escampa per sobre la picada, es barreja tot bé i tapant la cassola s'introdueix al forn, molt calent, uns 20 minuts. Mentrestant, s'obren les cloïsses al vapor i abans que s'obrin del tot s'hi aboca el vi blanc.

Quan hagin passat els primers 20 minuts es treu la cassola del forn i s'hi afegeix el suc de les cloïsses barrejant-lo bé amb el conill. Es torna a ficar al forn uns 20 minuts més i en els últims 8 minuts s'hi posen els escamarlans. Passats uns 40 minuts es retira la cassola del forn, s'escampen les cloïsses i ja es pot servir. Es pot empolvorar amb julivert picat abans de servir.

GEORGETTE FERRER

Fotografia de la pintura a l'oli de Lluís Roura cedida molt amablement pel restaurant Can Quel de Foixà, en la qual es pot veure el nostre poble, entre d'altres.